

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Valforsknings- programmet

Väljarna avgör

SVERIGES TELEVISIONS
VALLOKALSUNDERSÖKNINGAR 1991-2022

SÖREN HOLMBERG, PER NÄSMAN, HENRIK OSCARSSON,
MIKAEL PETTERSSON, PER OLESKOG TRYGGVASON

svt VALU

SÖREN HOLMBERG, PER NÄSMAN, HENRIK OSCARSSON,
MIKAEL PETTERSSON, PER OLESKOG TRYGGVASON

SVT VALU 1991-2022: Ett trettioårigt samarbete

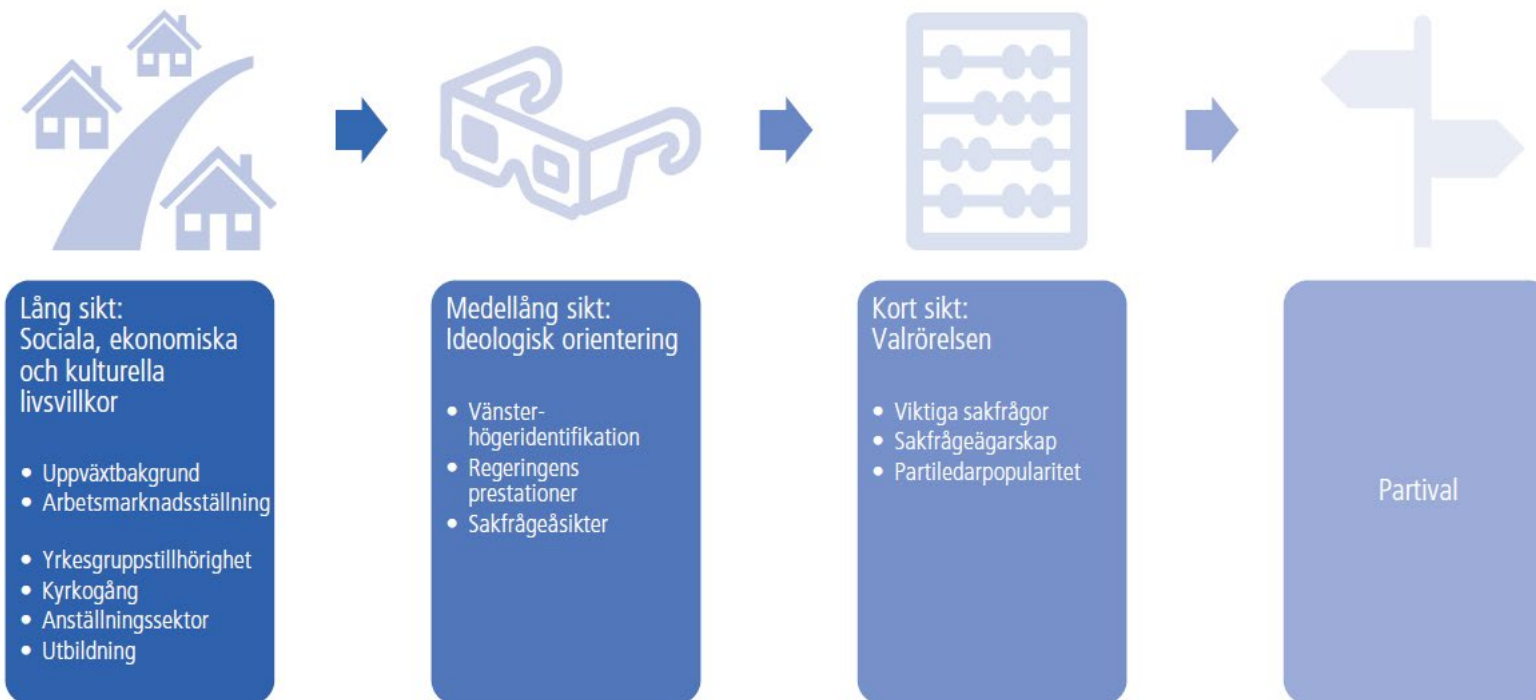
The logo for SVT (Sveriges Television) is displayed in a large, white, lowercase, sans-serif font.

Valforskningens
programmet

SVT VALU 1991-2022: En valundersökning i miniatyr

Figur 1.1 En förklaringsmodell för partival som organiserar bokens kapitel

Innehållsförteckning

	Förord			
Kapitel 1	Valu förtydligar väljarnas röst	1	Kapitel 10	Åsiktsröstning 89
Kapitel 2	Hur en vallokalsundersökning genomförs	7	Kapitel 11	Ekonomi- och regeringsbedömningar 97
Kapitel 3	Prognoser	15	Kapitel 12	Viktiga skäl för partival 103
Kapitel 4	Träffsäkerhet	33	Kapitel 13	Väljarnas betyg på partiernas politik 107
Kapitel 5	Senare beslut och rörligare väljare	45	Kapitel 14	Väljarnas önskeregeringar 111
Kapitel 6	Väljarströmmar 2018-2022	53	Kapitel 15	Partiledarnas betydelse 119
Kapitel 7	Röstdelning	59	Kapitel 16	Europaparlamentsvalen 123
Kapitel 8	Social tillhörighet	63	Kapitel 17	Fördjupade analyser av väljarströmmar 133
Kapitel 9	Vänster-högerideologi	85	Kapitel 18	Fokus på förstagångsväljarna 141
			Kapitel 19	Politikerförtroende 145
			Kapitel 20	Valu allt viktigare för en trovärdig valrapportering 149
				Referenser 161
			Appendix A	Tabeller och figurer 163
			Appendix B	Frågeblanketter 1991-2022 181

Demografi

Erosion av sociala skiljelinjer

Demografi

Socialdemokraterna och arbetarna

Moderaterna och företagarna

Centerpartiet och jordbrukarna

Kristdemokraterna och kyrkfolket

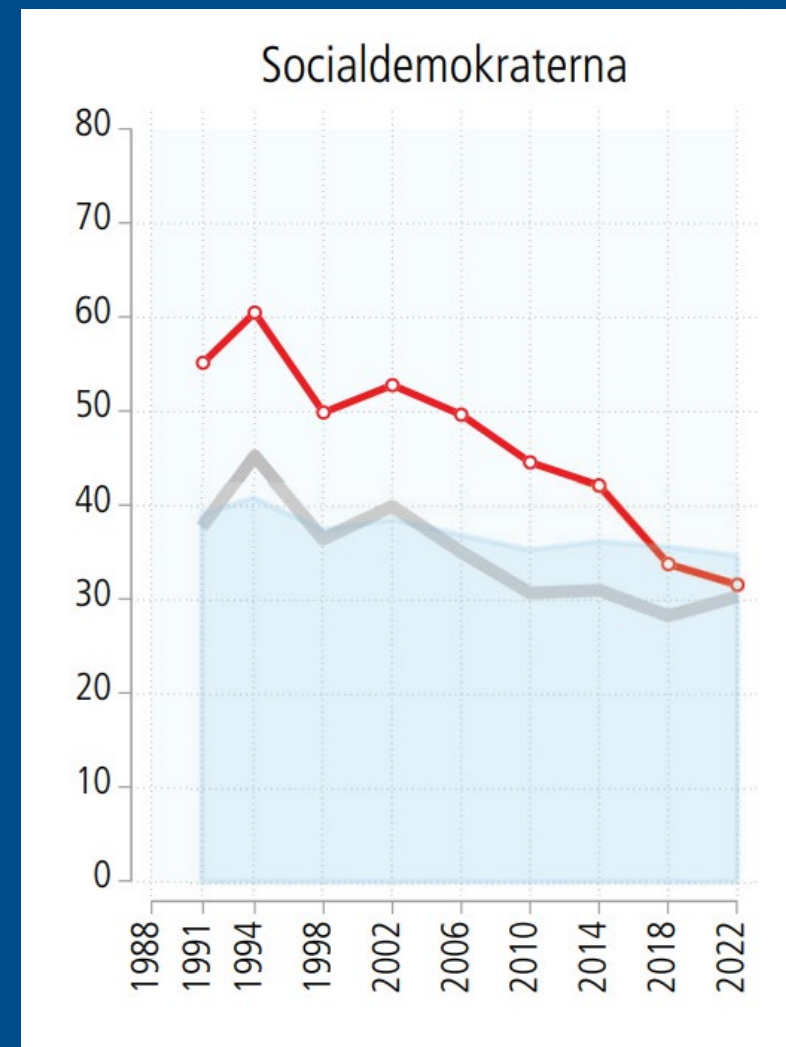
Sverigedemokraterna och de arbetslösa

Vänsterpartiet och de utrikes födda

Miljöpartiet och ungdomarna

Liberalerna och de högutbildade

Socialdemokraternas röststöd bland arbetare 1991-2022 (procent)

Demografi

Socialdemokraterna och arbetarna

Moderaterna och företagarna

Centerpartiet och jordbrukarna

Kristdemokraterna och kyrkfolket

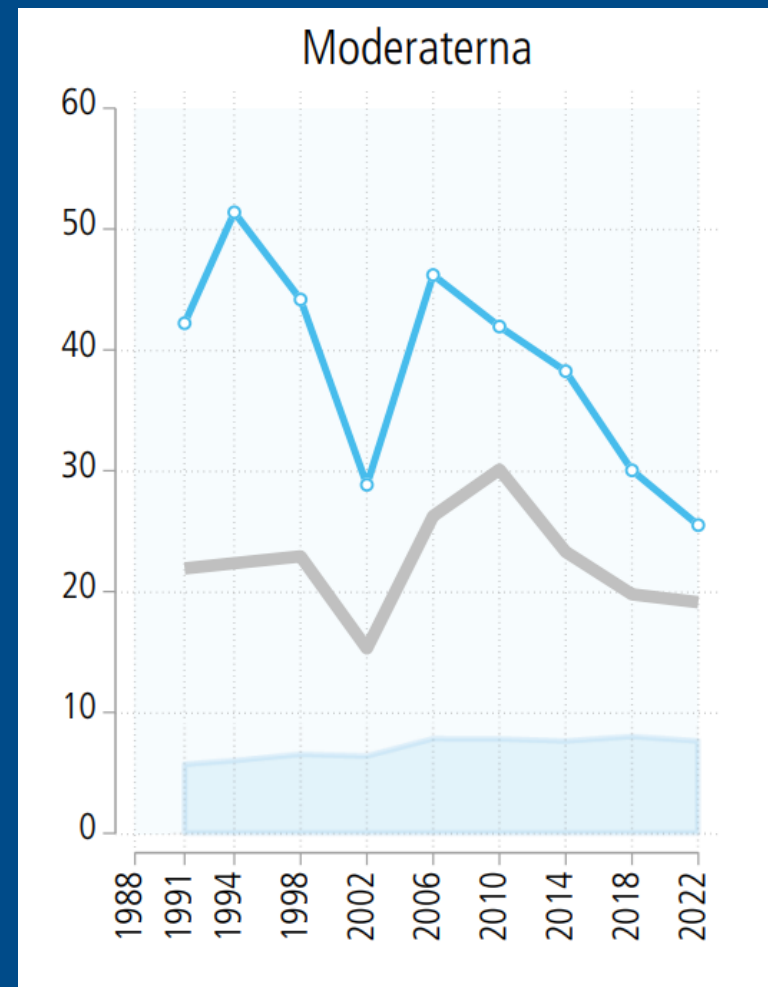
Sverigedemokraterna och de arbetslösa

Vänsterpartiet och de utrikes födda

Miljöpartiet och ungdomarna

Liberalerna och de högutbildade

Moderaternas röststöd bland företagare 1991–2022 (procent)

Demografi

Socialdemokraterna och arbetarna

Moderaterna och företagarna

Centerpartiet och jordbrukarna

Kristdemokraterna och kyrkfolket

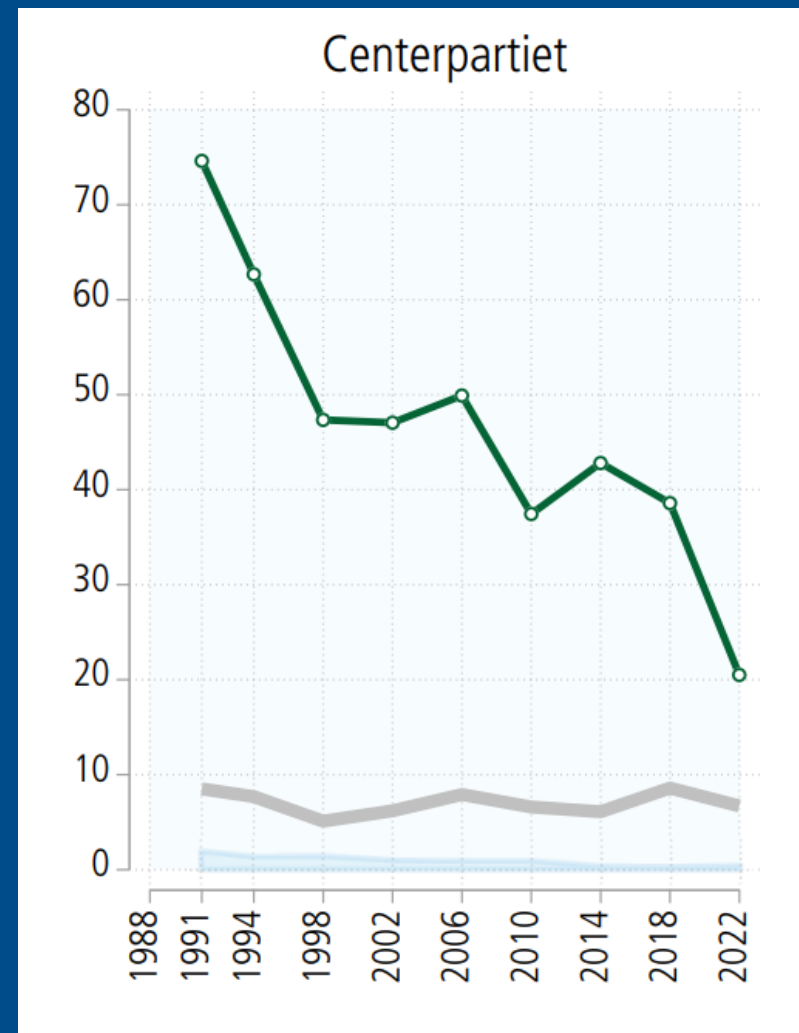
Sverigedemokraterna och de arbetslösa

Vänsterpartiet och de utrikes födda

Miljöpartiet och ungdomarna

Liberalerna och de högutbildade

Centerpartiets röststöd bland jordbrukare 1991-2022 (procent)

Demografi

Socialdemokraterna och arbetarna

Moderaterna och företagarna

Centerpartiet och jordbrukarna

Kristdemokraterna och kyrkfolket

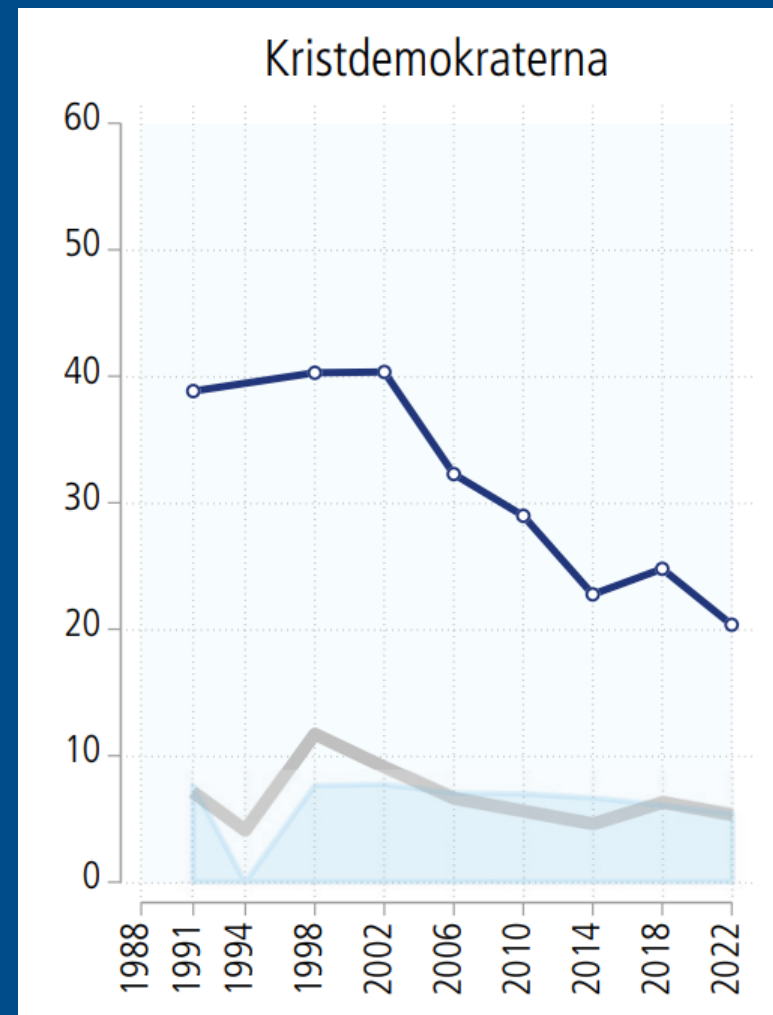
Sverigedemokraterna och de arbetslösa

Vänsterpartiet och de utrikes födda

Miljöpartiet och ungdomarna

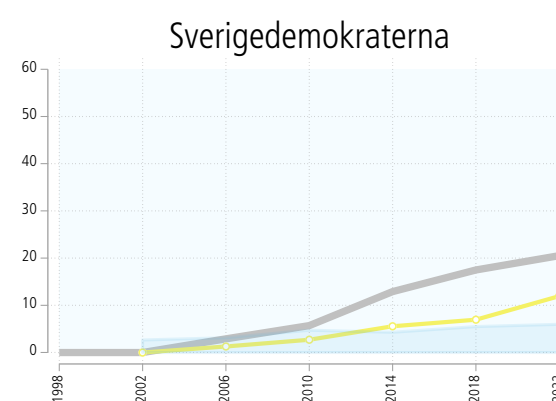
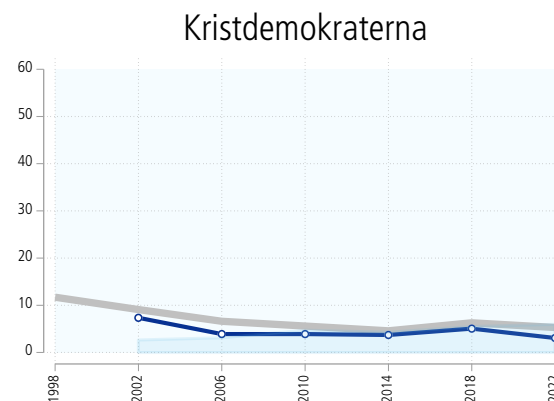
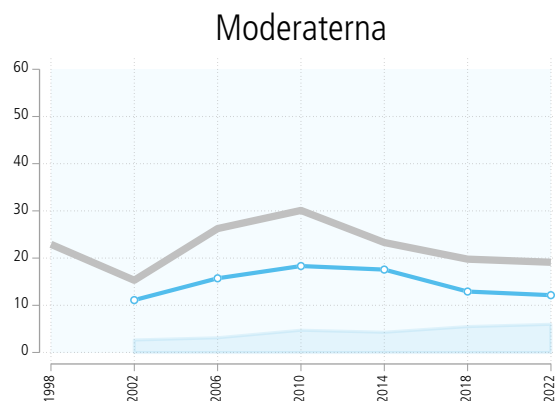
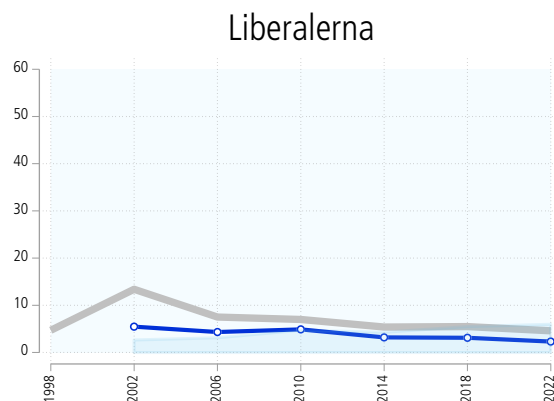
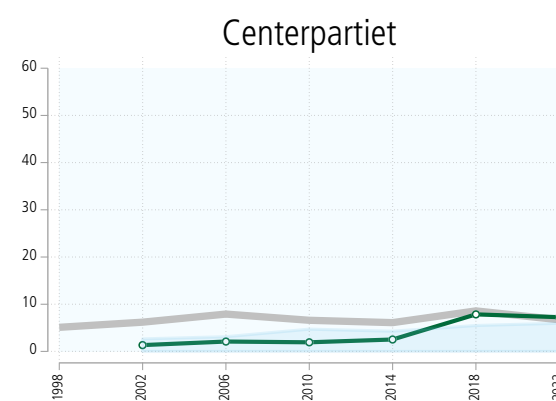
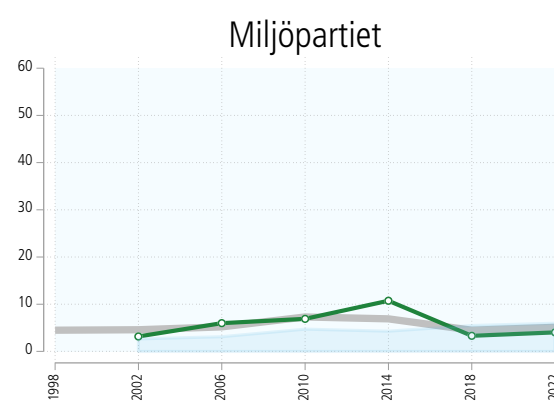
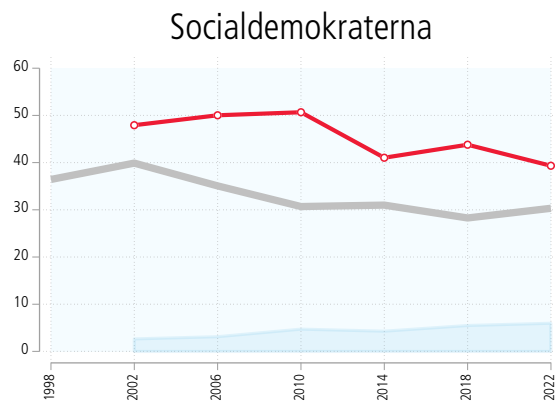
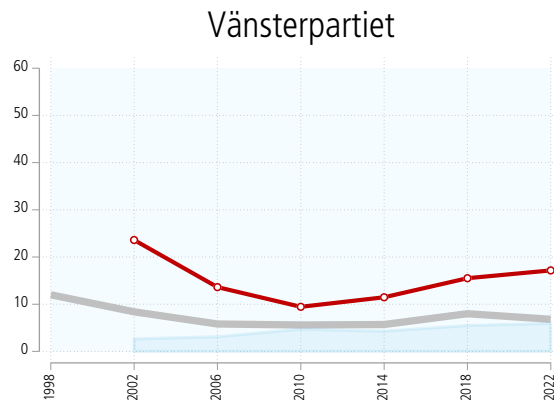
Liberalerna och de högutbildade

KDs röststöd bland personer som besöker kyrkan
en gång i månaden eller oftare 1991–2022 (procent)

Hur röstar väljare som är födda utanför Europa?

Partiernas röststöd bland utomeuropeiskt födda 1991-2022 (procent).

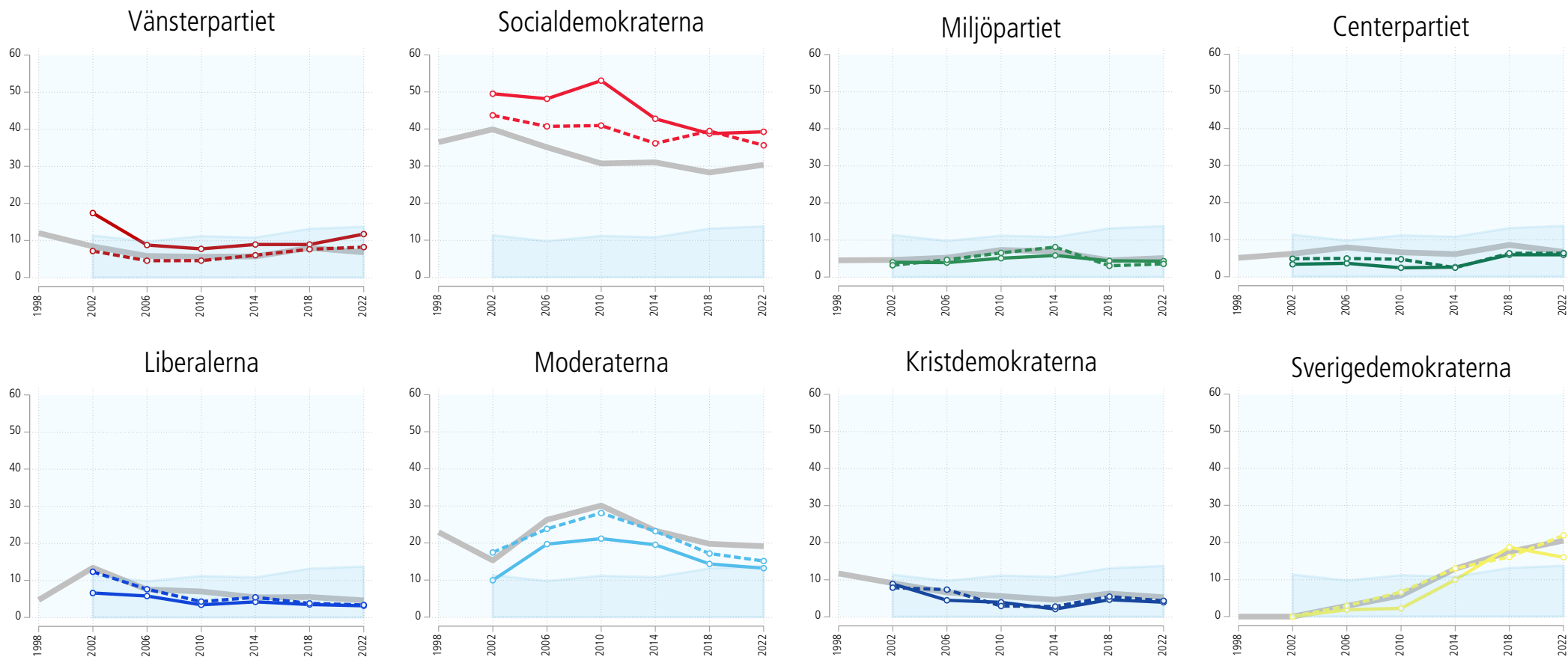

Källa: SVT/Valu 2002–2022.

Kommentar: Gruppindelningarna bygger på en enkätfråga om egen och föräldrars uppväxtbakgrund (se appendix B för detaljer om frågeformuleringar). Till personer med utomeuropeisk bakgrund räknas alla som själva har vuxit upp utanför Europa eller där mor eller far har utomeuropeisk uppväxt. Alla resultat är viktade mot de officiella valresultaten.

Hur röstar 1:a och 2:a generationens utrikes födda?

Partiernas röststöd bland första- och andra generationens utrikes födda (procent)

Källa: SVT/Valu 2002–2022.

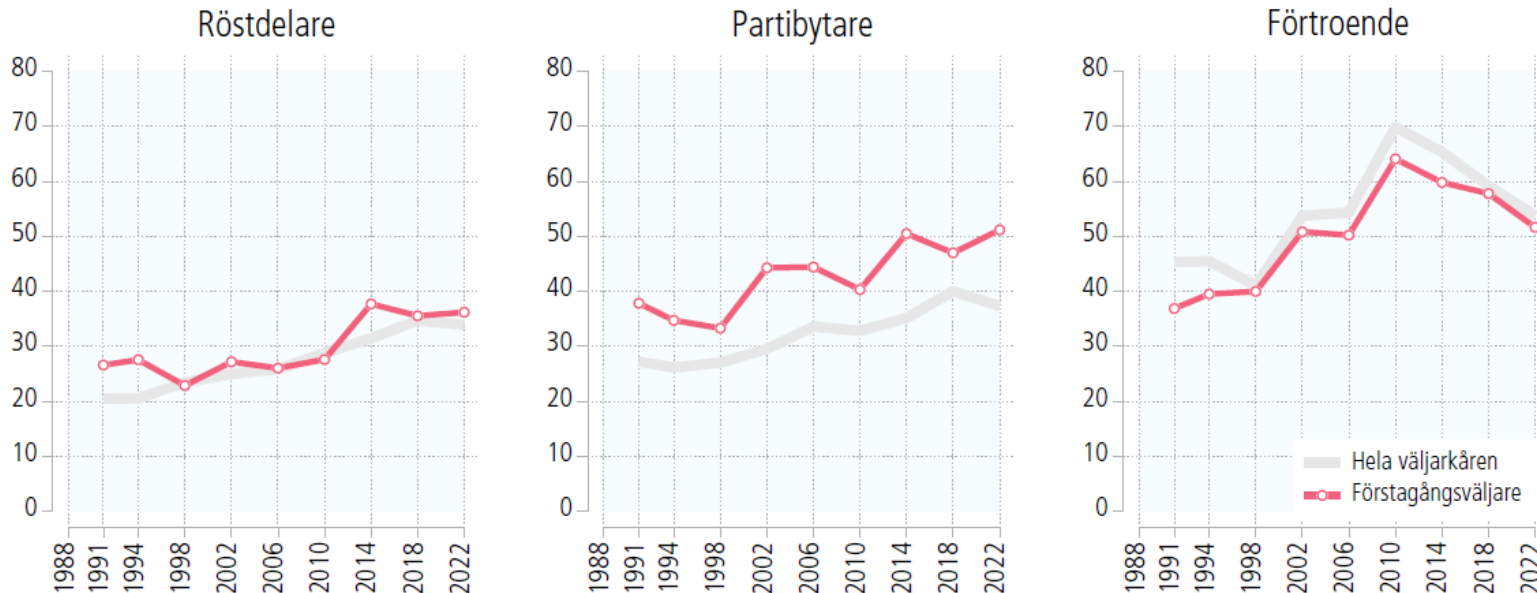
Kommentar: De heldragna linjerna i figurerna är 1:a generationens utrikesfödda medan den streckade linjen är 2:a generationens utrikesfödda. Gruppindelningarna bygger på en enkätfråga om egen och föräldrars uppväxtbakgrund (se appendix B för detaljer om frågeformuleringar). Alla resultat är viktade mot de officiella valresultaten.

Förstagångsväljarna

~~”Förstagångsväljarna är särskilt trendkänsliga. Valvindar blåser alltid lite hårdare i gruppen förstagångsväljare”~~

Figur 18.1 Röstdelning, partibytten och politikerförtroende bland samtliga och bland unga förstagångsväljare 1991–2022 (procent).

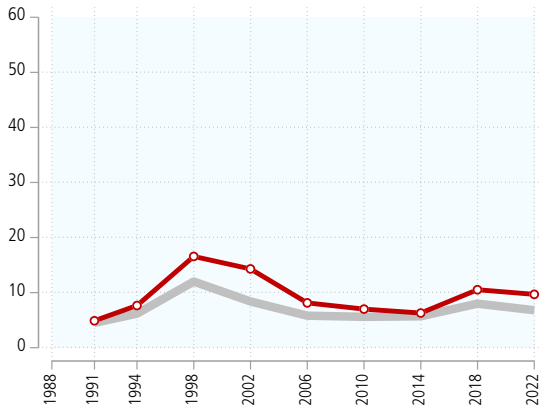
Källa: SVT/Valu 1991–2022.

Kommentar: Figuren t v visar andelen unga förstagångsväljare (rosa linje) som röstat på olika partier i nationella och kommunala val. Figuren i mitten visar andelen som bytt parti, för förstagångsväljarna avser uppgiften om partival andelen som bytt mellan sitt premiärval och sitt andra val. Figuren längst till höger visar andelen som har ganska eller mycket stort förtroende för svenska politiker. I frågan om förtroende inkluderas även svarsalternativen ganska och mycket litet förtroende. Alla resultat är viktade efter officiella valresultat.

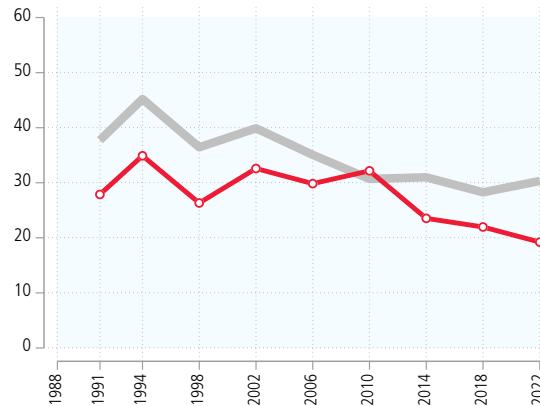
Hur röstar förstagångsväljarna?

Partiernas röststöd bland förstagångsväljare 18-21 år i valen 1991-2022 (procent)

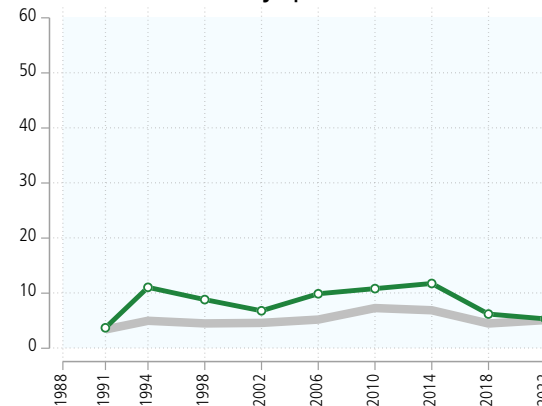
Vänsterpartiet

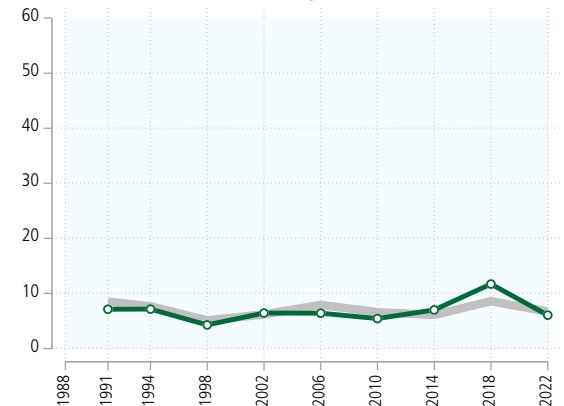
Socialdemokraterna

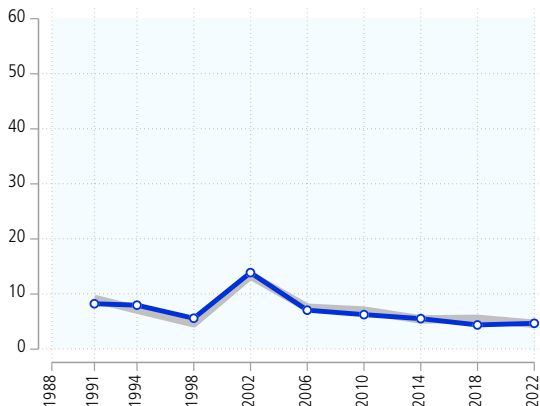
Miljöpartiet

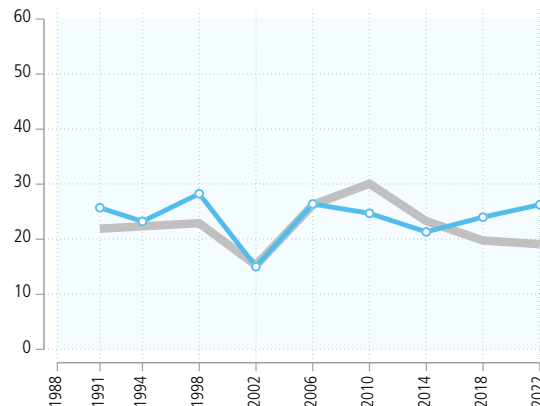
Centerpartiet

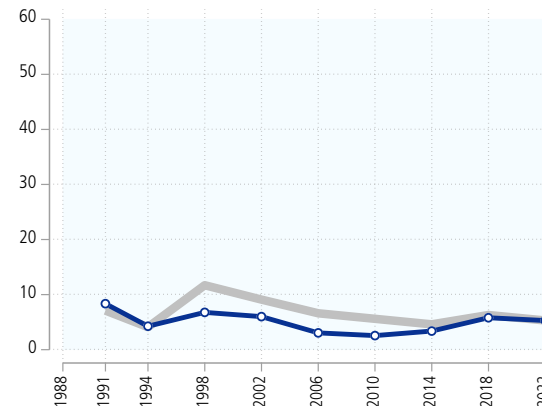
Liberalerna

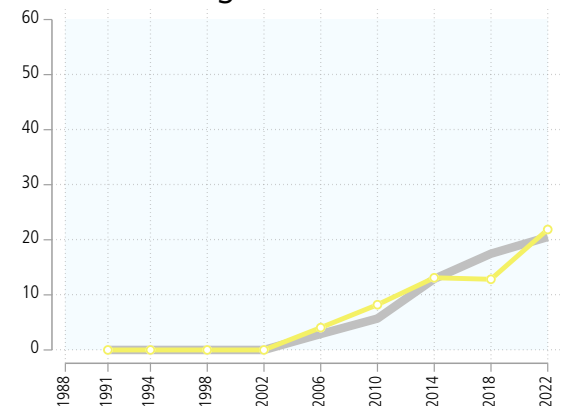
Moderaterna

Kristdemokraterna

Sverigedemokraterna

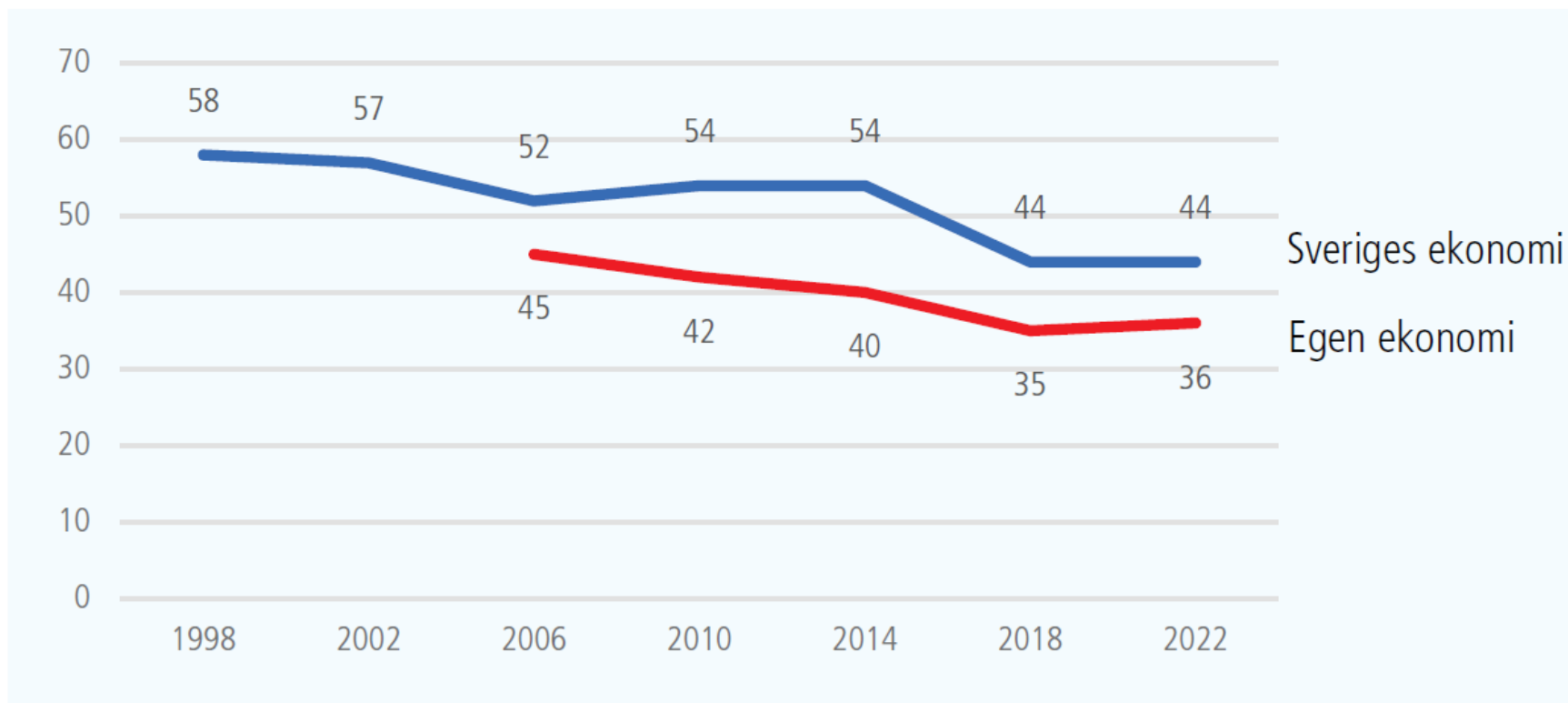

Plånboksröstningen

*”2022 års val var
ett utpräglat plånboksval”*

Figur 11.1 Väljarnas bedömningar av betydelsen av den egna ekonomin och Sveriges ekonomi för partivalet 1991–2022. Andel som svarar att det haft en mycket stor betydelse (procent).

Källa: SVT/Valu 1991–2022

Kommentar: För en fullständig förteckning över samtliga viktiga skäl för partival, se tabell 12.1 i nästa kapitel.

Väljarströmmarna

**De *största* nettovinsterna och
nettoförlusterna för partierna ägde
rum inom de två nya blocken**

Tabell 6.4 De tio största nettovinsterna och nettoförlusterna för partierna mellan valen 2018-2022 (tusentals väljare)

	Väljarström	Antal väljare
#1	Moderaternas förluster till Sverigedemokraterna	78 000
#2	Centerpartiets förluster till Socialdemokraterna	74 000
#3	Socialdemokraternas förluster till Sverigedemokraterna	56 000
#4	Vänsterpartiets förluster till Socialdemokraterna	56 000
#5	Liberalernas förluster till Socialdemokraterna	49 000
#6	Vänsterpartiets förluster till Miljöpartiet	39 000
#7	Kristdemokraternas förluster till Sverigedemokraterna	22 000
#8	Centerpartiets förluster till Moderaterna	20 000
#9	Moderaternas förluster till Liberalerna	20 000
#10	Kristdemokraternas förluster till Moderaterna	19 000

Källa: SVT/Valu 2022. **Kommentar:** Resultaten är en bearbetning av informationen i tabellen 6.3. De visar den ungefärliga storleksordningen på partiernas nettovinst och -förluster mellan valet 2018 och 2022.

Blockbytarna

Korsdrag bland blockbytarna

Tabell 17.1 Blockrörlighet 2018 → 2022 i olika demografiska grupper (procent).

		Till vänster	Samma block	Till höger	Totalt	n
Kön	Samtliga	6,7	84,9	8,4	100	9 241
	Kvinnor	7,0	84,4	8,5	100	4 827
	Män	6,3	85,4	8,3	100	4 414
Ålder	22-29 år	6,3	83,1	10,6	100	1 225
	30-39 år	6,4	84,4	9,2	100	1 666
	40-49 år	6,1	85,6	8,3	100	1 672
	50-59 år	6,7	84,2	9,1	100	1 766
	60-69 år	6,1	88,2	5,7	100	1 433
	70+ år	8,3	85,2	6,4	100	1 509
	Utbildning	Ej fullgjort grundskola/motsv obligatorisk skola	4,3	86,4	9,4	100
Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola		4,5	85,2	10,3	100	580
Examen från gymnasium, folkhögskola/motsv.		5,2	84,3	10,5	100	2 093
Eftergymnasial utbildning, ej högskola		6,9	85	8,1	100	1 050
Studier/examen från högskola/universitet		7,6	85,1	7,3	100	4 961
Studier/examen från forskarutbildning		10,1	85,8	4,0	100	297
Fackföreningsmedlemskap	Ja, LO	4,6	83,6	11,8	100	1 608
	Ja, TCO	6,2	85,5	8,3	100	1 330
	Ja, SACO	8,8	85,5	5,7	100	1 639
	Nej	6,9	85,4	7,7	100	4 133
Tidpunkt för röstbeslut	Idag	10,4	72,9	16,7	100	1 129
	Senaste veckan	10,8	75,4	13,8	100	2 206
	Tidigare under valrörelsen	9,3	82,2	8,5	100	2 133
	Visste sedan länge hur jag skulle rösta	2,2	94,4	3,3	100	3 916

Svag högervind
bland blockbyterna

Tabell 17.1 Blockrörlighet 2018 → 2022 i olika demografiska grupper (procent).

		Till vänster	Samma block	Till höger	Totalt	n
Kön	Samtliga	6,7	84,9	8,4	100	9 241
	Kvinnor	7,0	84,4	8,5	100	4 827
	Män	6,3	85,4	8,3	100	4 414
Ålder	22-29 år	6,3	83,1	10,6	100	1 225
	30-39 år	6,4	84,4	9,2	100	1 666
	40-49 år	6,1	85,6	8,3	100	1 672
	50-59 år	6,7	84,2	9,1	100	1 766
	60-69 år	6,1	88,2	5,7	100	1 433
	70+ år	8,3	85,2	6,4	100	1 509
	Utbildning	Ej fullgjort grundskola/motsv obligatorisk skola	4,3	86,4	9,4	100
	Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola	4,5	85,2	10,3	100	580
	Examen från gymnasium, folkhögskola/motsv.	5,2	84,3	10,5	100	2 093
	Eftergymnasial utbildning, ej högskola	6,9	85	8,1	100	1 050
	Studier/examen från högskola/universitet	7,6	85,1	7,3	100	4 961
	Studier/examen från forskarutbildning	10,1	85,8	4,0	100	297
Fackföreningsmedlemskap	Ja, LO	4,6	83,6	11,8	100	1 608
	Ja, TCO	6,2	85,5	8,3	100	1 330
	Ja, SACO	8,8	85,5	5,7	100	1 639
	Nej	6,9	85,4	7,7	100	4 133
Tidpunkt för röstbeslut	Idag	10,4	72,9	16,7	100	1 129
	Senaste veckan	10,8	75,4	13,8	100	2 206
	Tidigare under valrörelsen	9,3	82,2	8,5	100	2 133
	Visste sedan länge hur jag skulle rösta	2,2	94,4	3,3	100	3 916

Unga blåser höger
Äldre blåser vänster

Tabell 17.1 Blockrörlighet 2018 → 2022 i olika demografiska grupper (procent).

		Till vänster	Samma block	Till höger	Totalt	n
Kön	Samtliga	6,7	84,9	8,4	100	9 241
	Kvinnor	7,0	84,4	8,5	100	4 827
	Män	6,3	85,4	8,3	100	4 414
Ålder	22-29 år	6,3	83,1	10,6	100	1 225
	30-39 år	6,4	84,4	9,2	100	1 666
	40-49 år	6,1	85,6	8,3	100	1 672
	50-59 år	6,7	84,2	9,1	100	1 766
	60-69 år	6,1	88,2	5,7	100	1 433
	70+ år	8,3	85,2	6,4	100	1 509
	Utbildning	Ej fullgjort grundskola/motsv obligatorisk skola	4,3	86,4	9,4	100
Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola		4,5	85,2	10,3	100	580
Examen från gymnasium, folkhögskola/motsv.		5,2	84,3	10,5	100	2 093
Eftergymnasial utbildning, ej högskola		6,9	85	8,1	100	1 050
Studier/examen från högskola/universitet		7,6	85,1	7,3	100	4 961
Studier/examen från forskarutbildning		10,1	85,8	4,0	100	297
Fackföreningsmedlemskap						
Ja, LO	4,6	83,6	11,8	100	1 608	
Ja, TCO	6,2	85,5	8,3	100	1 330	
Ja, SACO	8,8	85,5	5,7	100	1 639	
Nej	6,9	85,4	7,7	100	4 133	
Tidpunkt för röstbeslut	Idag	10,4	72,9	16,7	100	1 129
	Senaste veckan	10,8	75,4	13,8	100	2 206
	Tidigare under valrörelsen	9,3	82,2	8,5	100	2 133
	Visste sedan länge hur jag skulle rösta	2,2	94,4	3,3	100	3 916

Lågutb blåser höger
Högutb blåser vänster

Tabell 17.1 Blockrörlighet 2018 → 2022 i olika demografiska grupper (procent).

		Till vänster	Samma block	Till höger	Totalt	n
Kön	Samtliga	6,7	84,9	8,4	100	9 241
	Kvinnor	7,0	84,4	8,5	100	4 827
	Män	6,3	85,4	8,3	100	4 414
Ålder	22-29 år	6,3	83,1	10,6	100	1 225
	30-39 år	6,4	84,4	9,2	100	1 666
	40-49 år	6,1	85,6	8,3	100	1 672
	50-59 år	6,7	84,2	9,1	100	1 766
	60-69 år	6,1	88,2	5,7	100	1 433
	70+ år	8,3	85,2	6,4	100	1 509
	Utbildning	Ej fullgjort grundskola/motsv obligatorisk skola	4,3	86,4	9,4	100
Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola		4,5	85,2	10,3	100	580
Examen från gymnasium, folkhögskola/motsv.		5,2	84,3	10,5	100	2 093
Eftergymnasial utbildning, ej högskola		6,9	85	8,1	100	1 050
Studier/examen från högskola/universitet		7,6	85,1	7,3	100	4 961
Studier/examen från forskarutbildning		10,1	85,8	4,0	100	297
Fackföreningsmedlemskap		Ja, LO	4,6	83,6	11,8	100
	Ja, TCO	6,2	85,5	8,3	100	1 330
	Ja, SACO	8,8	85,5	5,7	100	1 639
	Nej	6,9	85,4	7,7	100	4 133
Tidpunkt för röstbeslut	Idag	10,4	72,9	16,7	100	1 129
	Senaste veckan	10,8	75,4	13,8	100	2 206
	Tidigare under valrörelsen	9,3	82,2	8,5	100	2 133
	Visste sedan länge hur jag skulle rösta	2,2	94,4	3,3	100	3 916

LO blåser höger
SACO blåser vänster

Tabell 17.1 Blockrörlighet 2018 → 2022 i olika demografiska grupper (procent).

Väljare som bestämde
sig sent blåser höger

		Till vänster	Samma block	Till höger	Totalt	n
Kön	Samtliga	6,7	84,9	8,4	100	9 241
	Kvinnor	7,0	84,4	8,5	100	4 827
	Män	6,3	85,4	8,3	100	4 414
Ålder	22-29 år	6,3	83,1	10,6	100	1 225
	30-39 år	6,4	84,4	9,2	100	1 666
	40-49 år	6,1	85,6	8,3	100	1 672
	50-59 år	6,7	84,2	9,1	100	1 766
	60-69 år	6,1	88,2	5,7	100	1 433
	70+ år	8,3	85,2	6,4	100	1 509
	Utbildning	Ej fullgjort grundskola/motsv obligatorisk skola	4,3	86,4	9,4	100
Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola		4,5	85,2	10,3	100	580
Examen från gymnasium, folkhögskola/motsv.		5,2	84,3	10,5	100	2 093
Eftergymnasial utbildning, ej högskola		6,9	85	8,1	100	1 050
Studier/examen från högskola/universitet		7,6	85,1	7,3	100	4 961
Studier/examen från forskarutbildning		10,1	85,8	4,0	100	297
Fackföreningsmedlemskap		Ja, LO	4,6	83,6	11,8	100
	Ja, TCO	6,2	85,5	8,3	100	1 330
	Ja, SACO	8,8	85,5	5,7	100	1 639
	Nej	6,9	85,4	7,7	100	4 133
	Tidpunkt för röstbeslut	Idag	10,4	72,9	16,7	100
Senaste veckan		10,8	75,4	13,8	100	2 206
Tidigare under valrörelsen		9,3	82,2	8,5	100	2 133
Visste sedan länge hur jag skulle rösta		2,2	94,4	3,3	100	3 916

Tabell 17.2 Blockrörlighet 2018 → 2022 bland de som nämner olika områden som mycket viktiga för partival (procent, procentenheter).

Ämne	Till vänster	Samma block	Till höger	Diff	Totalt	Antal svarande
Lag och ordning	4,4	84,6	11,0	+6,6	100	3810
Flyktingar/Invandring	4,0	85,6	10,4	+6,4	100	2964
Din egen ekonomi	5,0	84,3	10,7	+5,7	100	2809
Skatter	3,5	87,9	8,6	+5,1	100	2245
Energi och kärnkraft	4,9	86,1	9,1	+4,2	100	3663
Pensioner	5,0	85,9	9,1	+4,1	100	3023
Företagens villkor	4,5	87,1	8,5	+4,0	100	1882
Utrikes- Säkerhetspolitik	5,7	84,9	9,4	+3,7	100	2361
Sysselsättning	5,0	86,4	8,5	+3,5	100	2583
Ekonomi	5,5	85,8	8,8	+3,3	100	3575
Äldreomsorg	5,4	86,0	8,5	+3,1	100	3494
Sjukvård	6,1	85,1	8,8	+2,7	100	4664
Skola och utbildning	6,5	84,9	8,6	+2,1	100	4392
Sociala välfärden	5,5	87,0	7,5	+2,0	100	3764
EG/EU/EMU	7,2	83,8	9,1	+1,9	100	1508
Partiledare	6,8	85,0	8,3	+1,5	100	2628
Jämställdhet	7,0	85,3	7,7	+0,7	100	3705
Vinster i välfärden	6,1	87,3	6,6	+0,5	100	2983
Klimatfrågan	7,6	86,6	5,9	-1,7	100	3502
Miljö	7,9	86,6	5,5	-2,4	100	2726

Källa: SVT/Valu 2022.

Kommentar: Tabellen visar andelen som bytt block mellan 2018 och 2022 bland de väljare som uppgett att olika områden varit en mycket viktig faktor för partival. I de här analyserna delar vi in de två blocken utefter Magdalena Anderssons regeringsunderlag (S/V/MP/C) och Ulf Kristerssons regeringsunderlag (M/KD/L/SD).

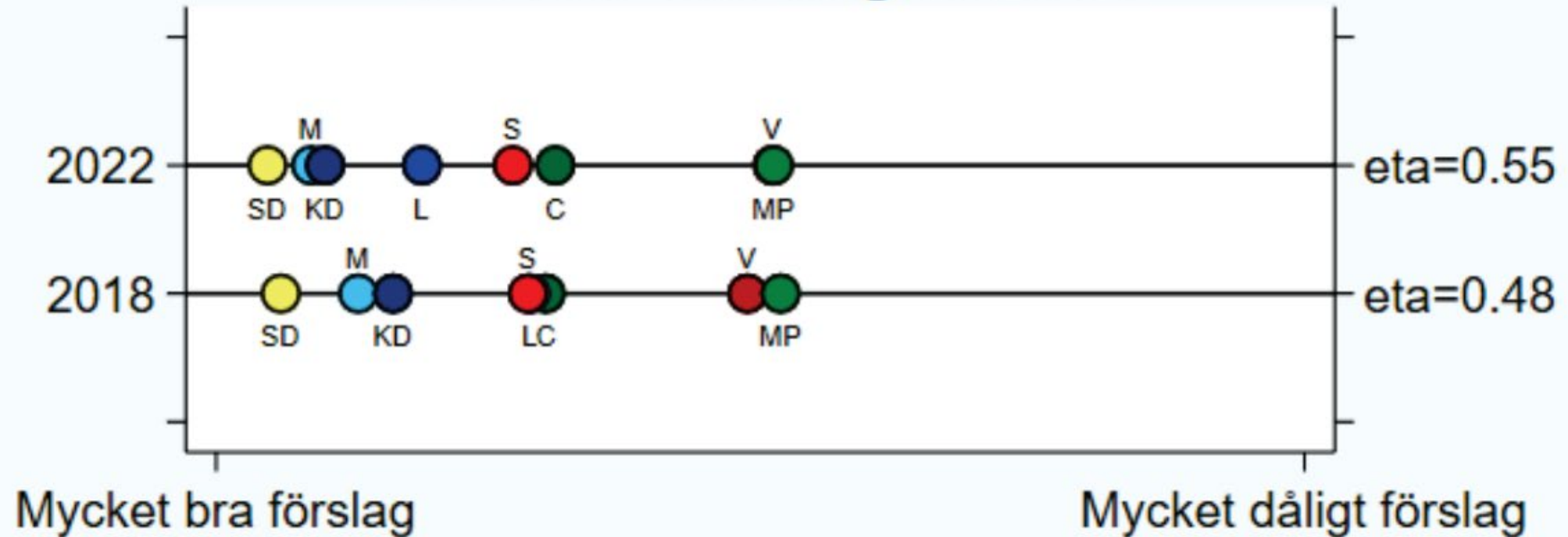

Sakfrågorna

**Större åsiktsgemenskap inom
högerblocket än vänsterblocket**

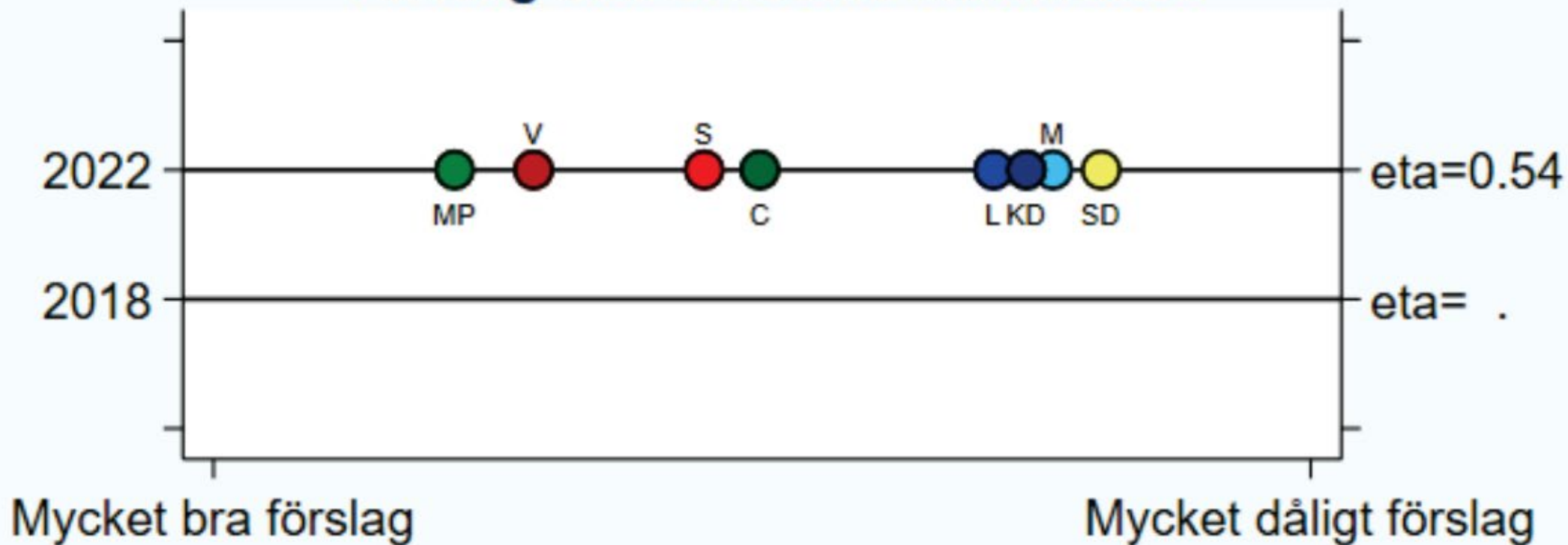

Införa hårdare fängelsestraff

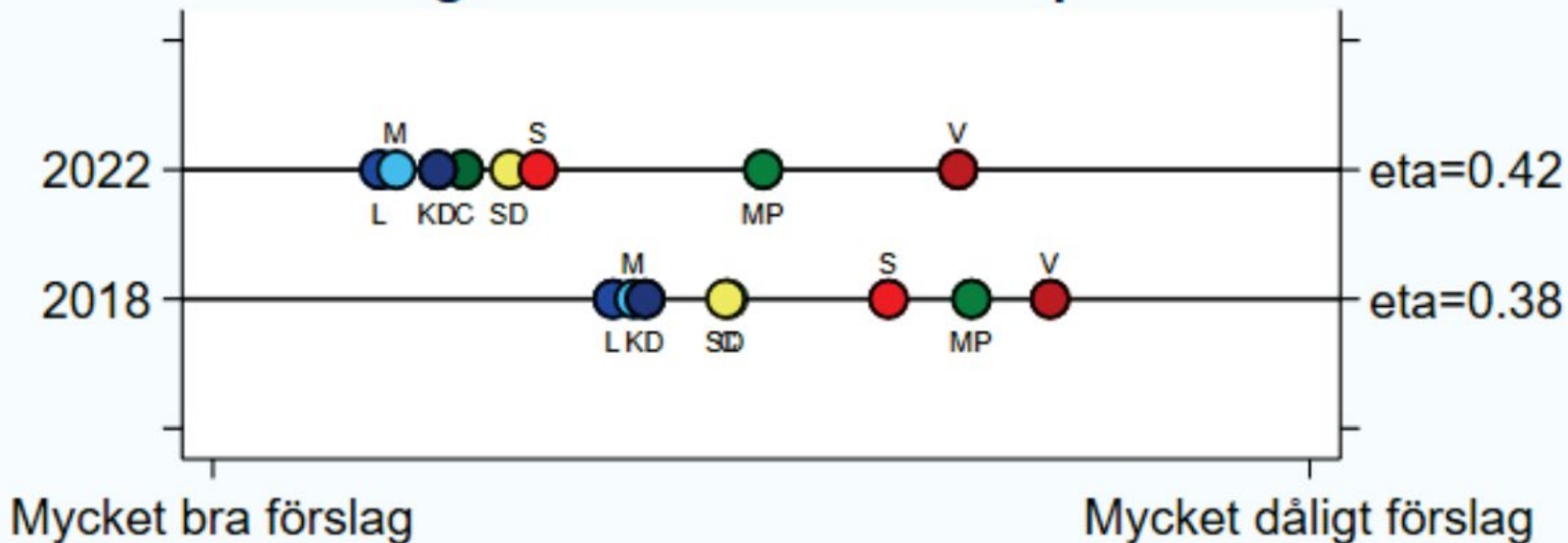

På lång sikt avveckla kärnkraften

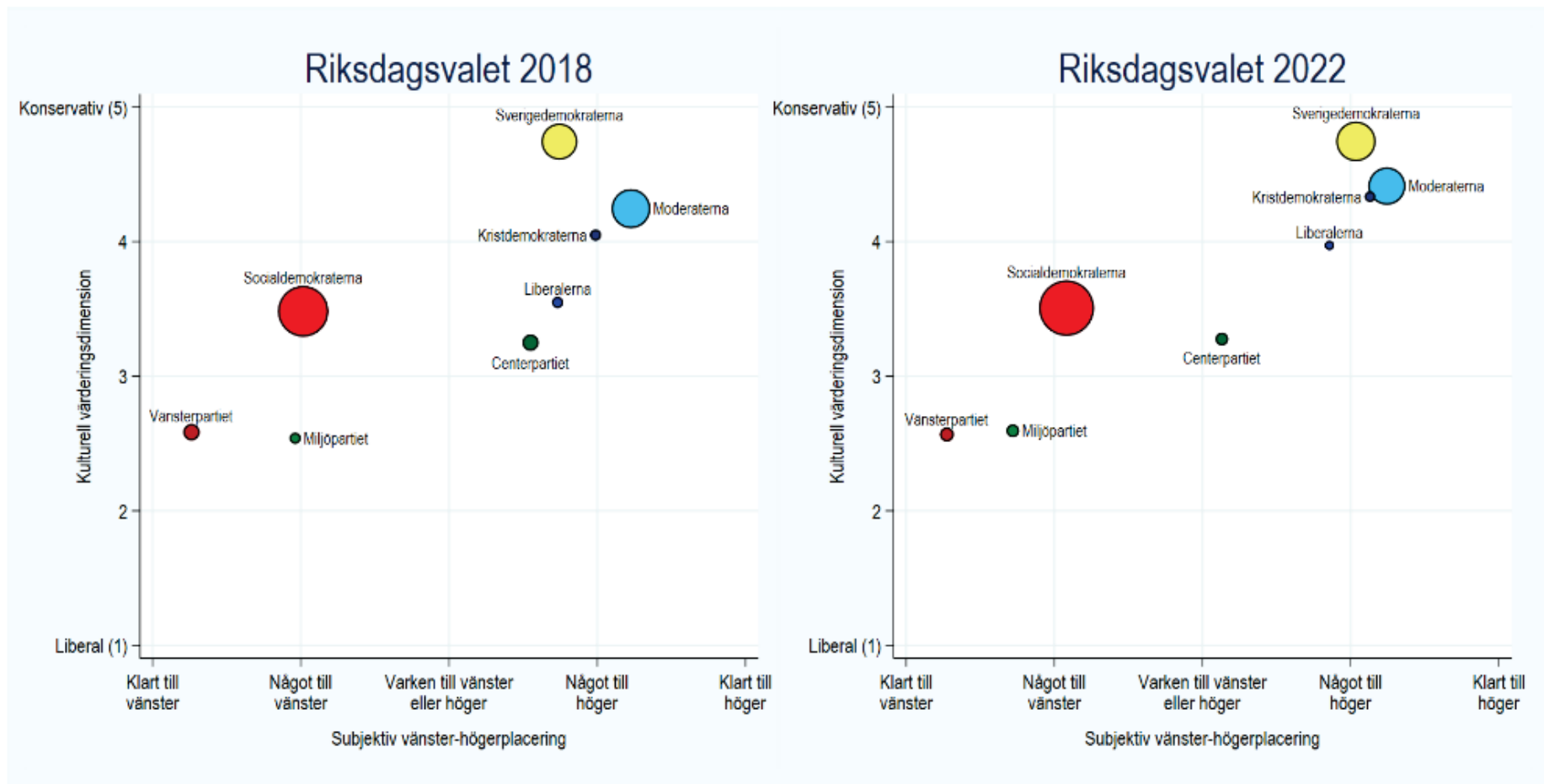

Sverige bör söka medlemskap i Nato

Figur 10.3 Det svenska partisystemet 2018 och 2022 (medelvärden för partiernas väljare)

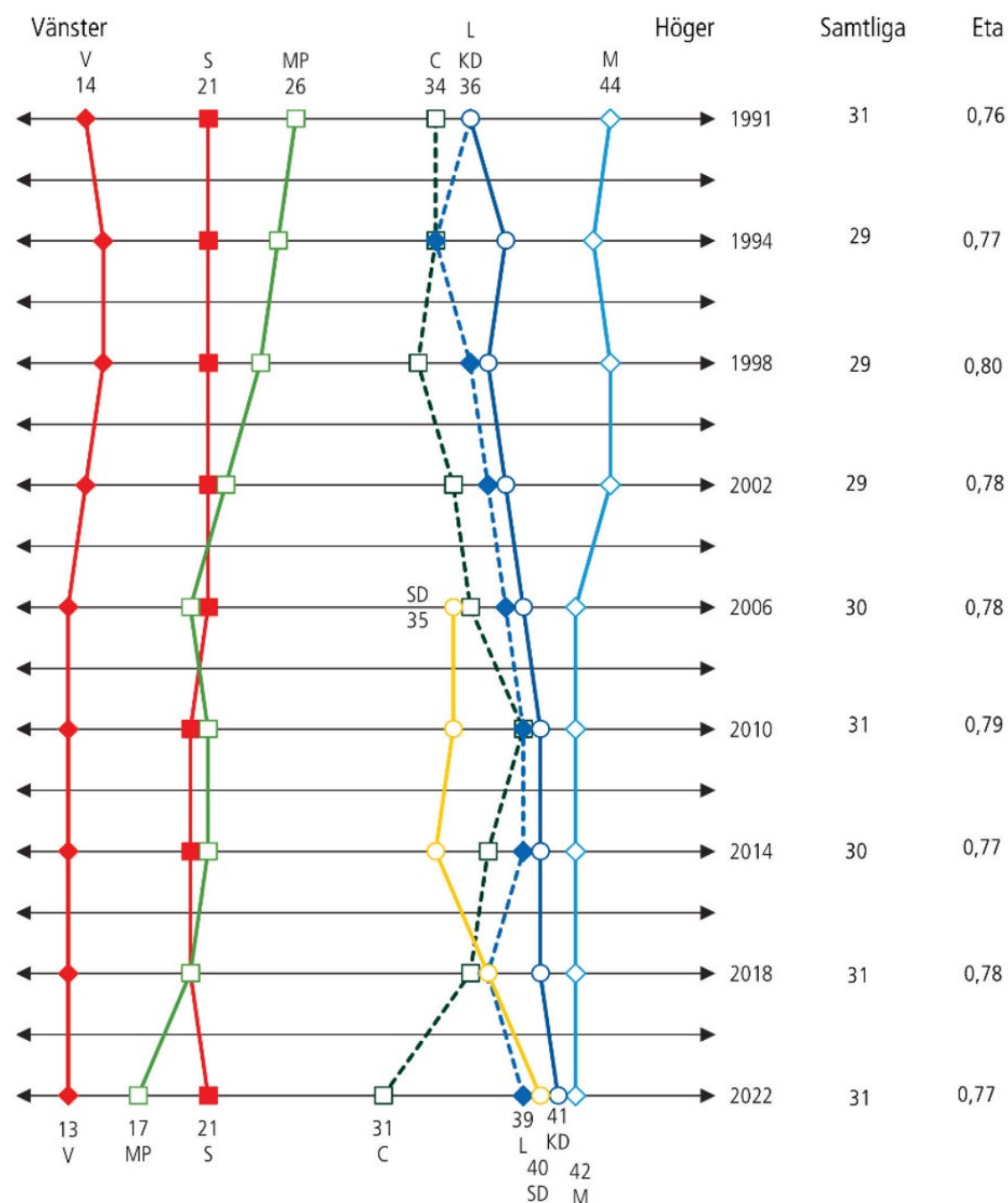

Källa: SVT/Valu 2018 och 2022.

Vänster-högerideologi

Figur 9.1
Partiväljarnas genomsnittsplacering på en
subjektiv vänster-högerskala 1991–2022
(medeltal)

Källa: SVT/Valu.

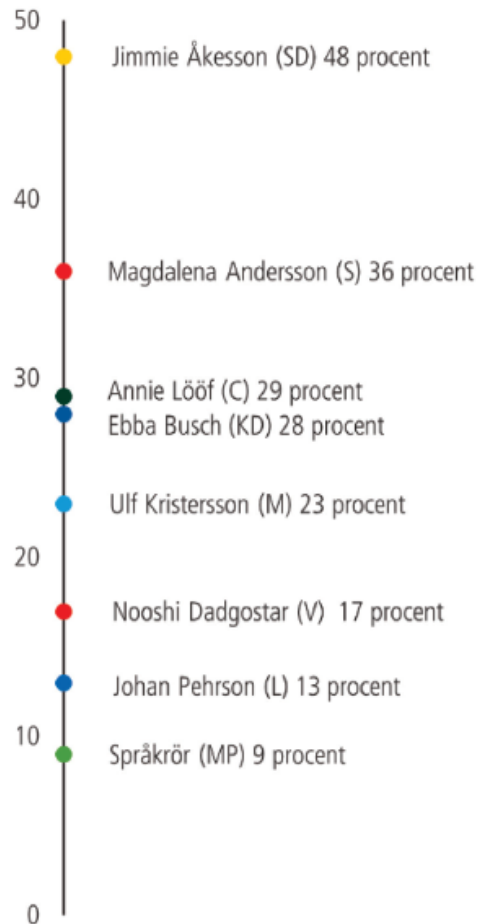
Kommentar: Resultaten visar medeltal på en subjektiv vänster-högerskala med värden mellan 1 (klart till vänster) och 5 (klart till höger). Medeltalen har multiplicerats med tio för att undvika decimaler. Resultat för NyDemokrati och Feministiskt initiat redovisas i not.

Partiledarna

Figur 15.1 Andel som 2022 anger partiledaren för det parti de röstade på som mycket betydelsefull för valet av parti (procent)

Källa: SVT/Valu 2022.

Kommentar: Resultaten visar andelen partiväljare som svarat att partiledaren var mycket betydelsefull för valet av parti. Se appendix B för detaljer om frågeformuleringar. I appendix A hittar du fler resultat som rör partiledarnas betydelse från tidigare val.

Europaparlamentsvalen

Tabell 16.1

Viktiga frågor för valet av parti i EU-parlamentsvalen 1995–2019
Andel mycket stor betydelse (procent)

fråga	1995	1999	2004	2009	2014	2019
1. Freden i Europa	66	66	61	56	59	58
2. Demokratin i EU	59	53	54	50	51	54
3. Miljön	56	44	45	52	50	51
4. Jämställdhet	-	37	42	41	45	49
5. Brottsbekämpning	-	-	-	43	40	48
6. Sociala välfärden	-	48	49	44	47	42
7. Flyktingar/invandring	-	19	26	26	37	41
8. Energi och kärnkraft	-	-	-	38	39	38
9. Ekonomin	54	47	47	48	45	37
10. Nationell självständighet	48	43	46	38	39	36
11. Matkvaliteten	-	-	-	-	45	33
12. Sysselsättningen	53	50	47	48	47	31
13. Drogpolitiken	46	-	47	32	30	30
14. Försvarsfrågan i EU	34	31	29	26	26	26
15. EU:s utrikespolitik	-	-	-	32	28	23
16. Rörligheten på arbetsmarknaden	-	-	-	-	30	23
17. Om Euro i Sverige	32	28	36	33	28	21
18. Företagens villkor	-	26	31	23	26	21
19. Upphovsrätt på nätet	-	-	-	-	-	18
20. Jordbruksstöd i EU	23	21	25	22	21	17

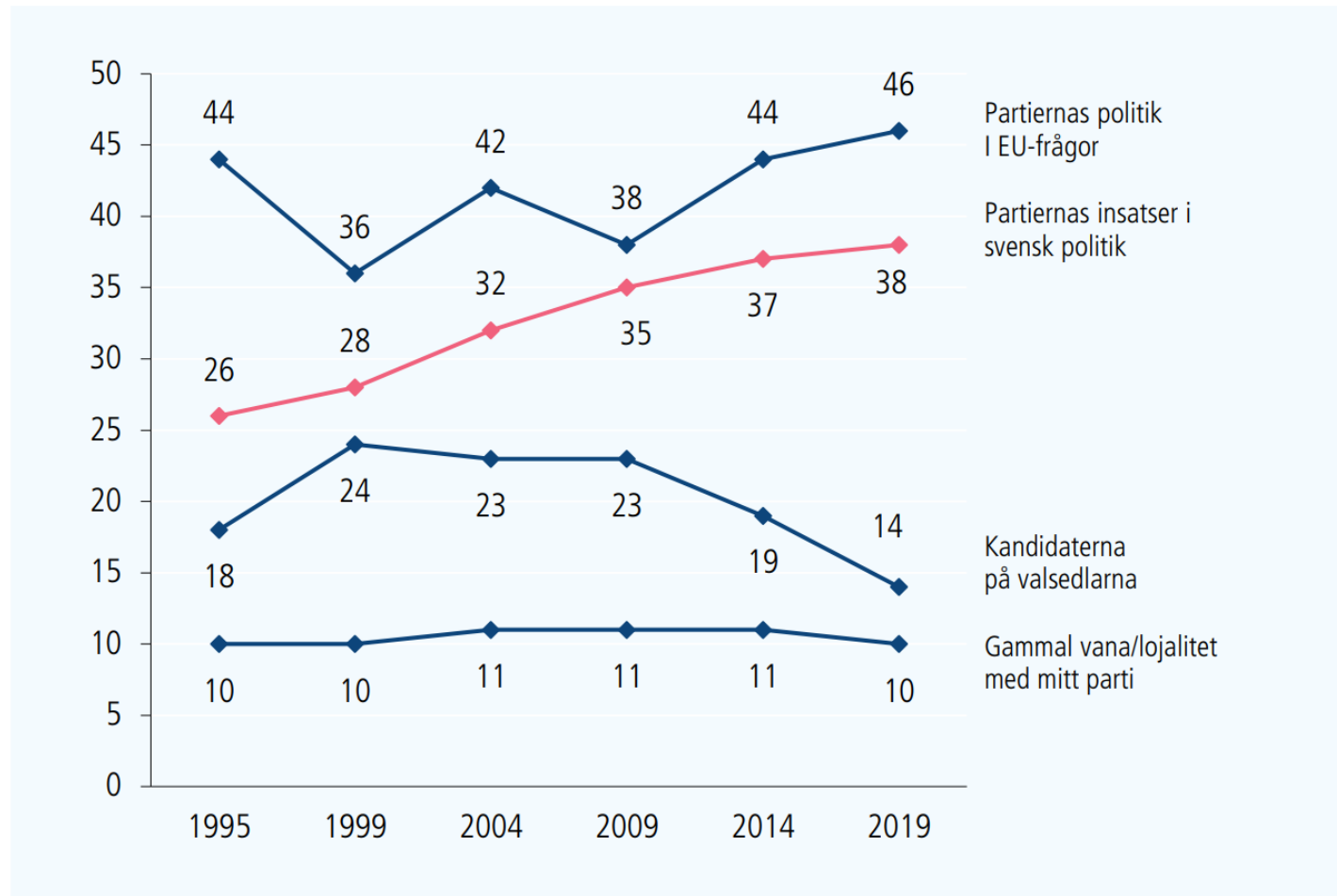
Källa: SVT/Valu 1995–2019.

Kommentar: Procenten är beräknad bland de som besvarat respektive fråga i respektive års Valu. Valufrågan innehåller också svarsalternativen "ganska stor betydelse, varken eller, ganska liten betydelse, mycket liten betydelse". Alla resultat är viktade mot de officiella valresultaten.

Figur 16.1

Betydelsefulla skäl för valet av parti i EU-parlamentsvalet 1995–2019 (procent).

Källa: SVT/Valu 1995–2019.

Kommentar: Frågan lyder: "Vilken betydelse har följande skäl för Ditt val av parti idag i EU-parlamentsvalet?". En femgradig svars skala användes. Resultaten visar andelen svarande som angav "mycket stor betydelse" på var och en av de fyra delfrågorna. Frågorna omfattade också svarsalternativen "ganska stor betydelse, varken eller, ganska lite betydelse och mycket liten betydelse". Procenten har beräknats bland personer som besvarat enkätfrågan. Procenten behöver inte summera till hundra för respektive valår. Alla resultat är viktatade mot de officiella valresultaten.

Tabell 16.3 **Inställning till EU som ett slags Europas förenta stater (procent)**

	Folkomröstning		Europaparlamentsval					
	1994	2003	1995	1999	2004	2009	2014	2019
mycket positivt	11	10	10	13	9	7	4	4
ganska positivt	20	16	19	22	17	23	15	15
varken eller	26	25	19	21	22	26	26	29
ganska negativt	22	21	23	19	23	24	29	28
mycket negativt	21	28	29	25	29	20	26	24
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100
andel positivt	31	26	29	35	26	30	19	19
andel negativt	43	49	52	44	52	44	55	52
andel uppgift saknas	6	3	2	3	3	3	3	3

Källa: SVT/Valu 1994–2019.

Kommentar: Frågan lyder "Tycker du det är positivt eller negativt om EU utvecklas till en förbundsstat, ett slags Europas förenta stater?". Resultaten 1994 och 2003 är vägda för EU- respektive Euro-rösten. Resultaten 1995–2019 är viktade mot de officiella valresultaten.

Väljarna avgör

SVERIGES TELEVISIONS
VALLOKALSUNDERSÖKNINGAR 1991-2022

TACK!

SÖREN HOLMBERG, PER NÄSMAN, HENRIK OSCARSSON,
MIKAEL PETTERSSON, PER OLESKOG TRYGGVASON

svt VALU

Väljarna avgör

SVERIGES TELEVISIONS
VALLOKALSUNDERSÖKNINGAR 1991-2022

SÖREN HOLMBERG, PER NÄSMAN, HENRIK OSCARSSON,
MIKAEL PETTERSSON, PER OLESKOG TRYGGVASON

svt VALU

SÖREN HOLMBERG, PER NÄSMAN, HENRIK OSCARSSON,
MIKAEL PETTERSSON, PER OLESKOG TRYGGVASON

Sakfrågeägarskapen

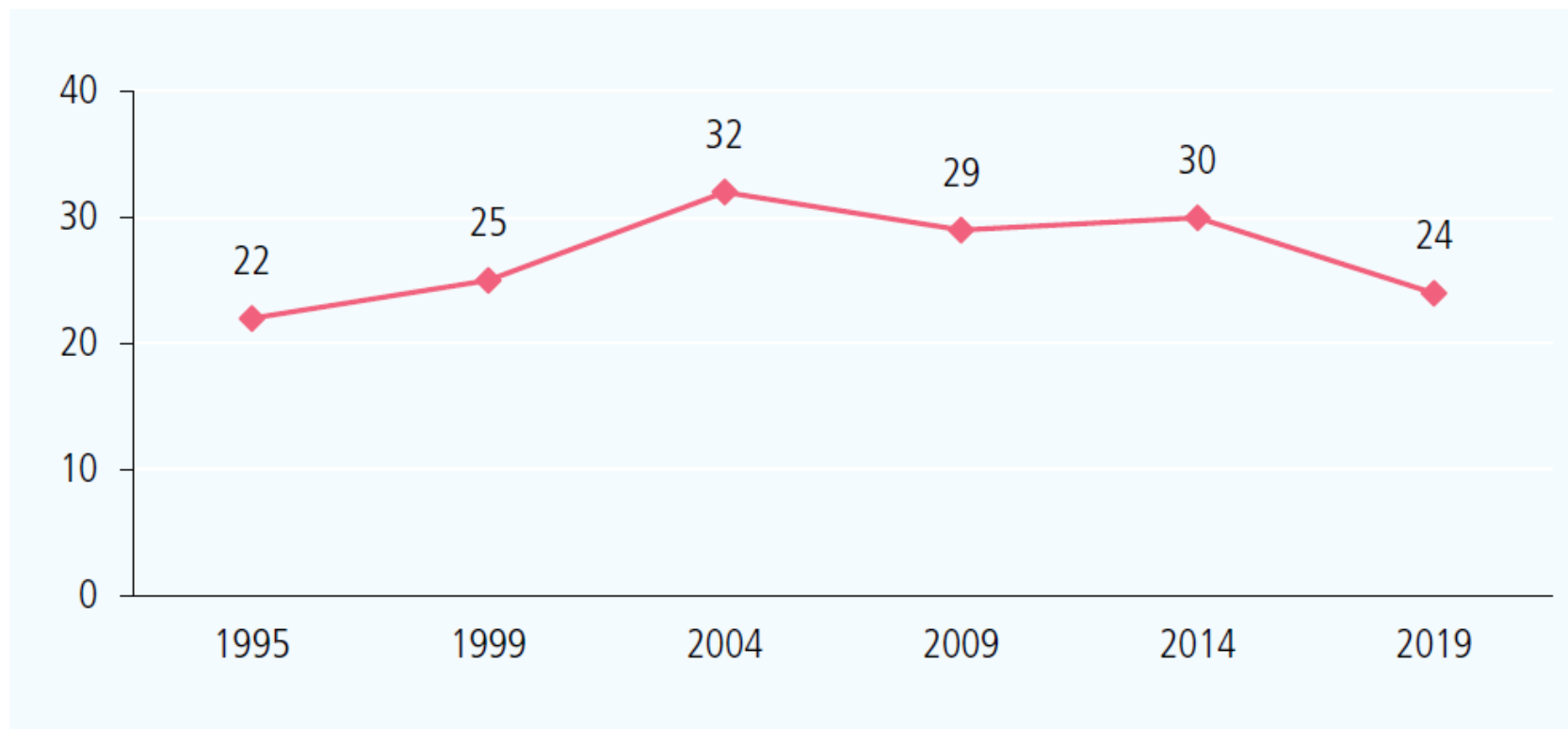
Tabell 13.2 Sakfrågeägarskap 2014-2022. Partier som flest väljare tyckt har haft den bästa politiken på olika områden (procent).

Område	2014		2018		2022		ägarbyte
Skatterna	M	35	M	30	M	30	Nej
Miljön	MP	39	MP	28	MP	26	Nej
Sysselsättningen	S+M	32	S	28	S	29	Nej
Svenska ekonomin	M	40	M	30	S	31	Ja
Din egen ekonomi	M	35	M	29	M	29	Nej
Flyktingar/Invandring	S+SD	21	SD	25	SD	29	Nej
Försvarsfrågan	–	–	–	–	S	27	–
Sjukvården	S	33	S	26	S	29	Nej
Jämställdheten mellan män och kvinnor	S	19	S	20	S	24	Nej
Skola och utbildning	FP	22	S	23	S	26	Ja
Sociala välfärden	S	33	S	29	–	–	Nej
Pensionerna	S	30	S	27	S	26	Nej
Lag och ordning	–	–	M	23	SD	24	Ja
Frågan om vinster i välfärden	S	22	S	21	S	26	Nej
Klimatfrågan	–	–	–	–	MP	23	–
Energi och kärnkraft	–	–	–	–	M	24	–
Snittandel för att uppnå sakägarskap		30		26		27	

Källa: SVT/Valu 2022.

Kommentar: Frågan som används från Valu 2022 lyder "Vilket parti tycker du har bäst politik när det gäller...?". I tabellen anges vilket parti som vid varje tillfälle haft den största andelen väljare som svarat att de tycker partiet har den bästa politiken. Alla resultat har vägts mot valresultaten i respektive val. De två delade placeringarna är fall då två partier har haft exakt lika stor andel (avrundat till en decimal). Det finns fler fall då det varit hård strid om sakfrågeägarskapet och där det bara skiljer någon eller några få procentenheter.

Figur 16.5 Andel väljare som inte följer sin partipreferens vid riksdagsval när de röstar i EU-parlamentsval 1995–2019 (procent).

Källa: SVT/Valu 1995–2019.

Kommentar: Partipreferens när det gäller riksdagsval har mätts med hjälp av en fråga hur man skulle rösta om det var riksdagsval idag. I Appendix A finns alla frågeblanketter från vallokalsundersökningarna. Alla resultat är viktade mot de officiella valresultaten.

Andelen blockbytare är alltjämt stabil

Tabell 5.5 Andelen inom- och mellanblockbytare 1991-2022 (procent).

	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022*
Ej partibytare	73	74	74	71	67	67	65	60	63
Mellanblocksbytare	10	11	7	9	10	9	8	9	10
Rödgröna inomblocksbytare	4	5	7	7	6	6	8	9	7
Borgerliga inomblocksbytare	12	9	9	11	12	11	10	11	9
Byten till/från övriga partier (inkl SD)	1	1	2	2	5	6	9	10	11
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Källa: SVT/Valu.1991–2022.

Kommentar: I analysen har Feministiskt initiativ räknats in i gruppen rödgröna partier och Ny Demokrati räknats in i kategorin borgerliga partier. Resultaten har viktats efter de officiella valresultaten. * Observera att i den här tabellen används tvåblocksindelningen med rödgröna (V S MP) och borgerliga (C L KD M) partier även för resultatet 2022 (läs brödtexten för mer information).

Tabell 17.2 Blockrörlighet 2018 → 2022 bland de som nämner olika områden som mycket viktiga för partival (procent, procentenheter).

Ämne	Till vänster	Samma block	Till höger	Diff	Totalt	Antal svarande
Lag och ordning	4,4	84,6	11,0	+6,6	100	3810
Flyktingar/Invandring	4,0	85,6	10,4	+6,4	100	2964
Din egen ekonomi	5,0	84,3	10,7	+5,7	100	2809
Skatter	3,5	87,9	8,6	+5,1	100	2245
Energi och kärnkraft	4,9	86,1	9,1	+4,2	100	3663
Pensioner	5,0	85,9	9,1	+4,1	100	3023
Företagens villkor	4,5	87,1	8,5	+4,0	100	1882
Utrikes- Säkerhetspolitik	5,7	84,9	9,4	+3,7	100	2361
Sysselsättning	5,0	86,4	8,5	+3,5	100	2583
Ekonomi	5,5	85,8	8,8	+3,3	100	3575
Äldreomsorg	5,4	86,0	8,5	+3,1	100	3494
Sjukvård	6,1	85,1	8,8	+2,7	100	4664
Skola och utbildning	6,5	84,9	8,6	+2,1	100	4392
Sociala välfärden	5,5	87,0	7,5	+2,0	100	3764
EG/EU/EMU	7,2	83,8	9,1	+1,9	100	1508
Partiledare	6,8	85,0	8,3	+1,5	100	2628
Jämställdhet	7,0	85,3	7,7	+0,7	100	3705
Vinster i välfärden	6,1	87,3	6,6	+0,5	100	2983
Klimatfrågan	7,6	86,6	5,9	-1,7	100	3502
Miljö	7,9	86,6	5,5	-2,4	100	2726

Källa: SVT/Valu 2022.

Kommentar: Tabellen visar andelen som bytt block mellan 2018 och 2022 bland de väljare som uppgett att olika områden varit en mycket viktig faktor för partival. I de här analyserna delar vi in de två blocken utefter Magdalena Anderssons regeringsunderlag (S/V/MP/C) och Ulf Kristerssons regeringsunderlag (M/KD/L/SD).

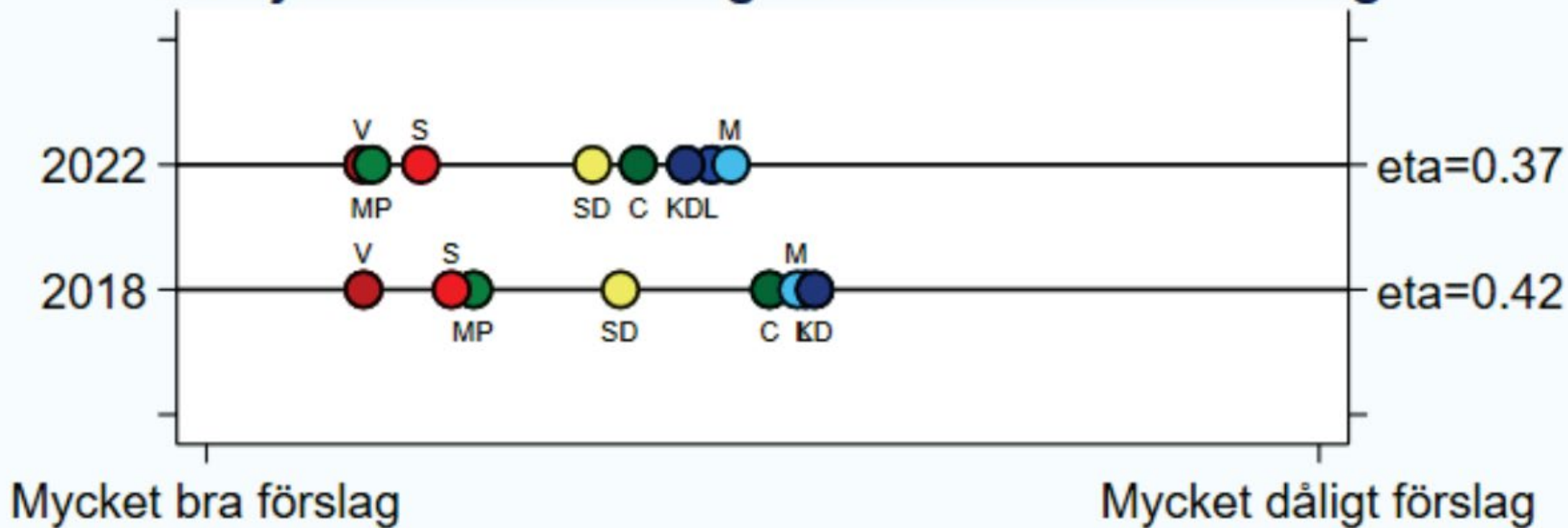
Tabell 10.1 Väljarnas sakfrågeåsikter 2018 och 2022 (procent och balansmätt)

	År	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Sum	Balans
Införa mycket hårdare fängelsestraff för brottslingar	2018	46	28	14	8	4	100	+63
	2022	52	25	12	7	3	100	+68
Ta emot färre flyktingar i Sverige	2018	30	22	21	15	11	100	+27
	2022	33	24	21	13	9	100	+34
Vinstutdelning ska inte tillåtas inom skattefinansierad vård, skola och omsorg	2018	36	20	19	15	12	100	+29
	2022	43	17	19	13	8	100	+40
Sverige bör söka medlemskap i Nato/ Sverige bör vara med i Nato	2018	15	18	31	15	21	100	-2
	2022	42	24	18	7	9	100	+50
Sverige bör utträda ur EU	2018	9	7	15	17	52	100	-54
	2022	–	–	–	–	–	–	–
Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften	2018	–	–	–	–	–	–	–
	2022	14	16	19	19	32	100	-21

Källa: SVT/Valu 2018 och 2022.

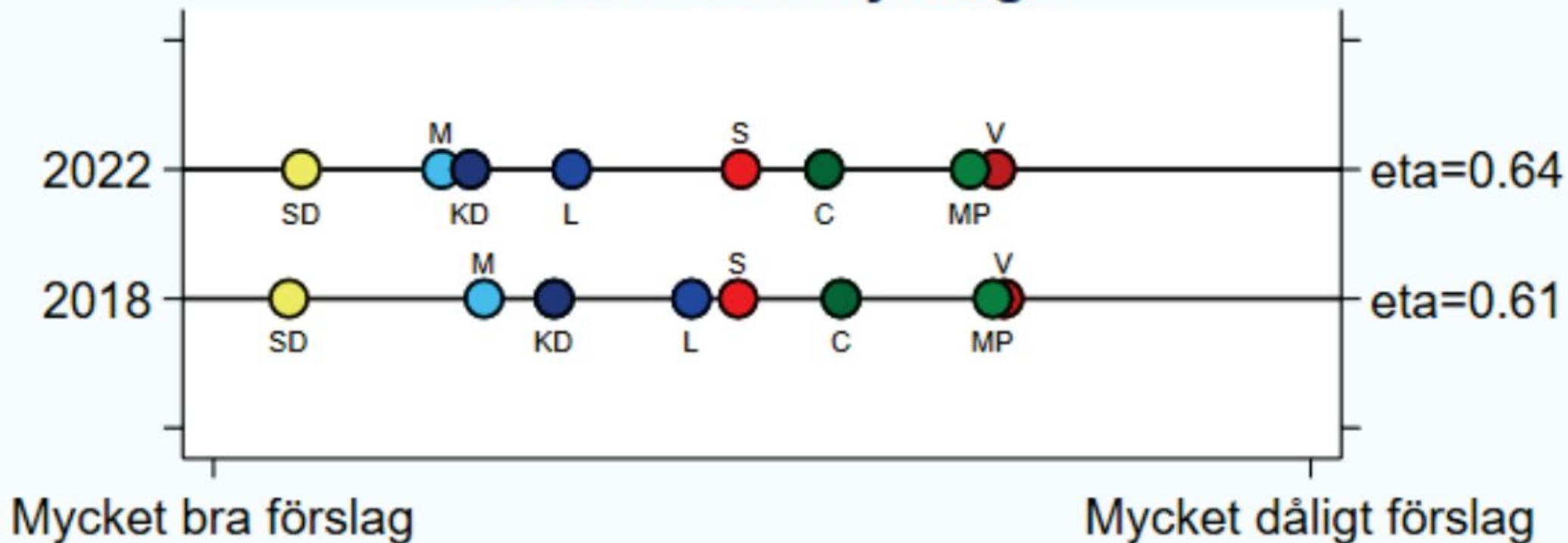
Kommentar: Antalet svarande per år och fråga varierar från som lägst 10 327 till som högst 10 940. Balansmättet i kolumnen längst till höger kan variera mellan -100 och +100 och beräknas genom att subtrahera andelen ganska+mycket dåligt förslag från andelen ganska+mycket bra förslag.

Förbjuda vinstutdelning inom vård/skola/omsorg

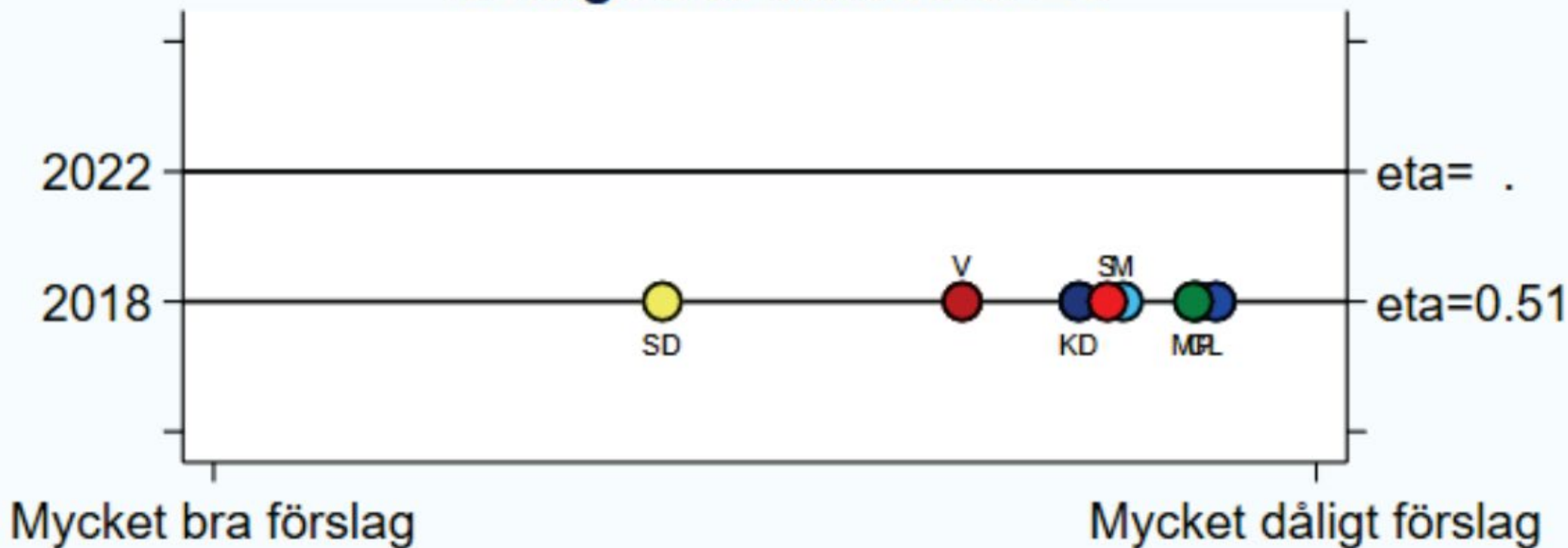

Ta emot färre flyktingar

Sverige bör utträda ur EU

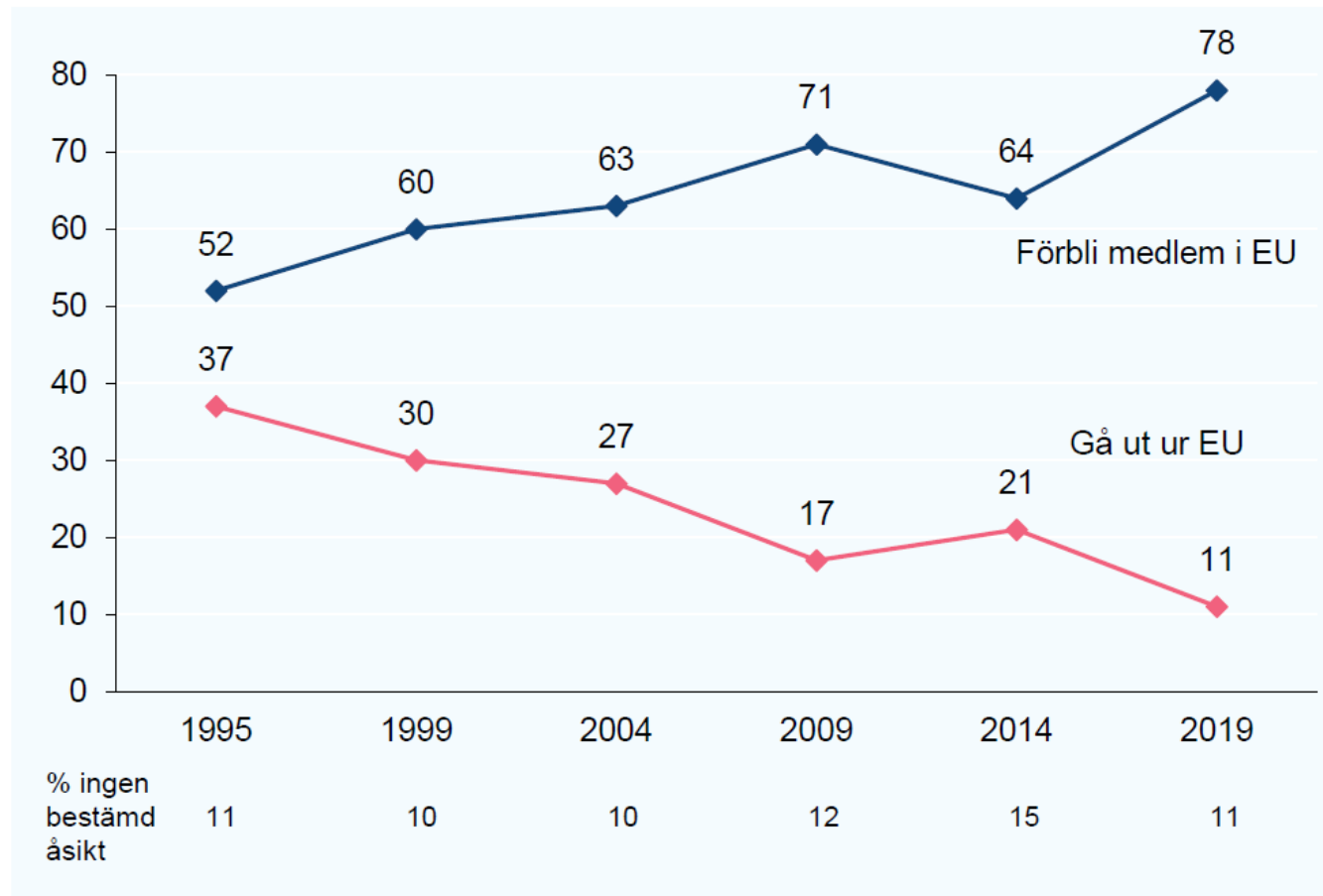
Tabell A.18 Vänster-högeridentifikation

Samtliga	Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent	Vänster minus höger
1991	34	27	39	100	-5
1994	41	26	33	100	+8
1998	42	21	37	100	+5
2002	42	22	36	100	+6
2006	38	22	40	100	-2
2010	36	20	44	100	-8
2014	40	21	39	100	+1
2018	36	21	43	100	-7
2022	37	19	44	100	-7

Källa: SVT/Valu.

Kommentar: Frågan som används från Valu 2022 lyder "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera in dig själv på den skalan?".

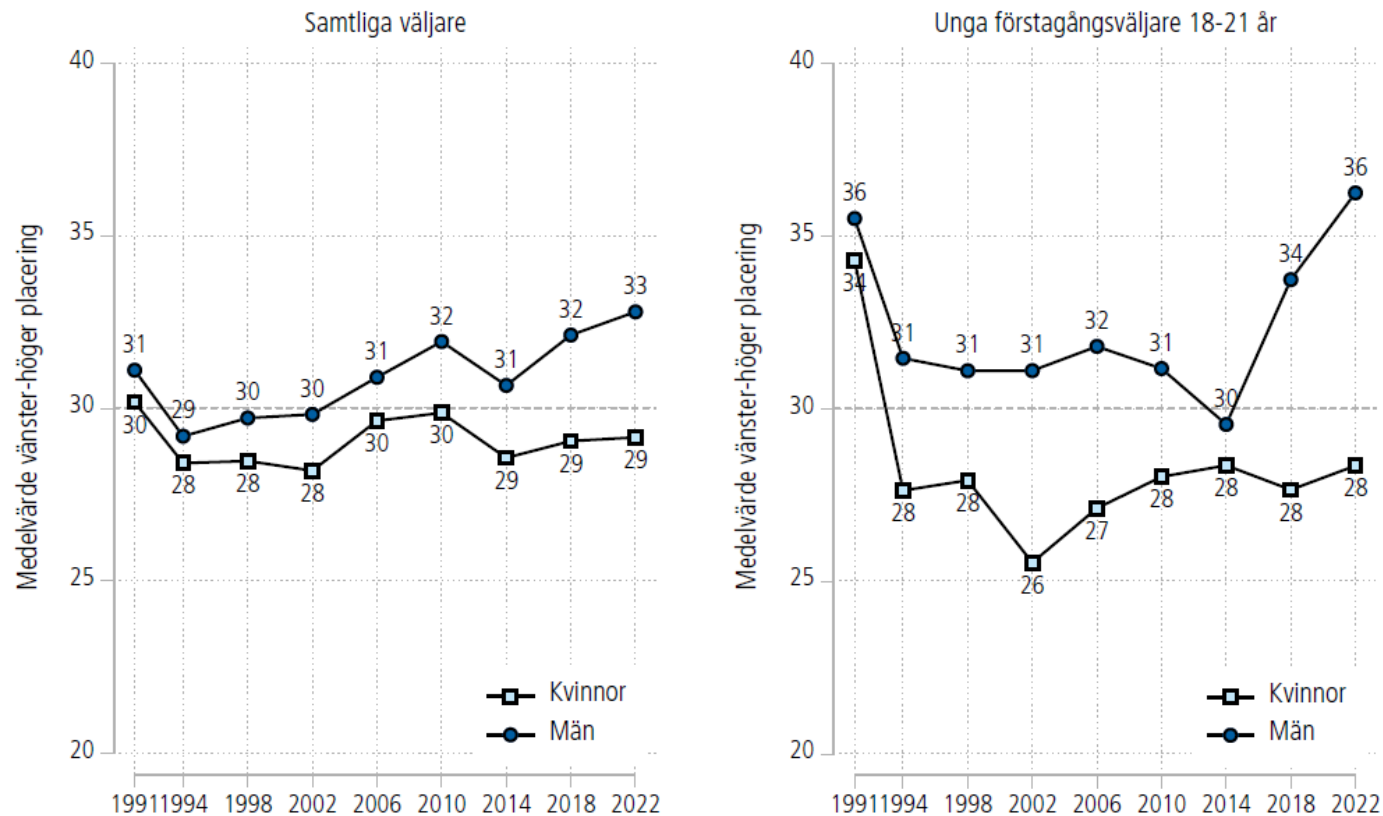
Figur 16.2 Att lämna eller inte lämna EU? (procent)

Källa: SVT/Valu 1995–2019.

Kommentar: Frågan lyder: "Tycker Du att Sverige skall gå ut ur EU eller förbli medlem i EU?". Procenten har beräknats bland personer som besvarat enkätfrågan, inklusive svarsalternativet "ingen bestämd åsikt i frågan". Alla resultat är viktade mot de officiella valresultaten.

Figur 9.2 Kvinnors och mäns genomsnittspositioner på den subjektiva vänster-höger skalan bland samtliga och bland unga förstagångsväljare 1991–2022 (medeltal).

Källa: SVT/Valu.

Kommentar: Resultaten visar medeltal på en subjektiv vänster-högerskala med värden mellan 1 (klart till vänster) och 5 (klart till höger). Medeltalen har multiplicerats med tio för att undvika decimaler.

Partival 2018	Partival 2022									
	V	S	MP	C	L	KD	M	SD	Annat	Blanka
Vänsterpartiet	271	108	66	3	3	1	7	18	9	3
Socialdemokraterna	52	1292	64	49	14	26	89	109	10	13
Miljöpartiet	27	76	126	16	6	1	7	5	3	2
Centerpartiet	7	123	21	213	37	21	73	14	7	7
Liberalerna	7	64	8	53	119	14	53	14	1	2
Kristdemokraterna	1	31	3	18	20	163	85	52	9	3
Moderaterna	7	104	7	52	73	66	743	140	5	9
Sverigedemokraterna	8	52	5	1	3	30	62	885	16	5
Annat parti	14	13	5	2	3	2	7	10	34	3
Förstagångsväljare	42	93	24	27	18	18	104	74	6	7
Röstade inte	1	8	1	2	2	4	8	10	1	16

Källa: SVT/Valu 2022.

Kommentar: Resultaten bygger på frågor om partival och röstminne i föregående val. Bytarmatrisen har viktats mot valresultaten i riksdagsvalet 2018 och 2022. Endast partiväljare 2018 och 2022 ingår i analysen. I beräkningarna av nettovinster- och nettoförluster för de olika partierna ingår inte icke-röstare. För en mer komplett bytarmatris hänvisas till Valforskningsprogrammets data om partibyten mellan 2018-2022.